

KMCSSZ

Óvodai Program

**Összeállította:
Merényi Rita cscst
kiscserkész vezetőiszt**

2005

Tartalomjegyzék

Kedves Vezető!	3
1. Karácsony	4
2. Húsvét	5
3. Töktündér (Halloween)	6
4. Szent Bálint napja (Valentine's Day)	7
5. Anyák napja	8
6. Farsang	9
7. Virágok	12
8. Fák	13
9. Állatok	14
10. Madarak	16
11. Bogarak	17
12. Halak	18
13. Természetjárás	19
14. Mit eszik az egészséges óvodás?	20
15. Uzsonnakészítés	21
16. Takarítás; ágyvetés, szennyes-, szeméthyűjtés	22
17. Ügyességi versenyek	23
18. Család –szülők, testvérek, nagyszülők, keresztszülők	25
19. Öltözködünk	26
20. Versek	27
21. Magyarország (térképe, történelmi mesék, beszélgetés)	30
22. Tél	31
23. Tavasz	32
24. Nyár	33
25. Ősz	35
26. Időjárás	36
27. Ételek	37
28. Szállítóeszközök	38
29. Kik segítenek nekünk, mit csinálnak? (Postás, tűzoltó, rendőr, orvos, stb.)	40
30. ABC, magyarul számolni	42
31. Karika, négyszög, háromszög	44
32. Óra magyarul	45
33. Hangszerek	46
34. A hét napjai	47
35. Színek	48
Hol a mamám vagy a papám?	49
Zelk Zoltán: A három nyúl	50

Kedves Vezető!

A csapatok kérésére program anyagot készítettünk óvodások részére. Ez az anyag 35 témakörre van felosztva. Minden témát egy-egy összejövétel alatt be lehet fejezni.

A témák keretet adnak, és nem kell mindegyik témát felhasználni. Válasszuk azokat, amelyek megfelelnek az aktuális évszaknak és az ünnepkörnek. Mesével, bábjátékkal, énekkel és játékkal egészítsük ki a programot.

Egy-két téma esetleg nehéznek tűnik. Ilyenkor azokat a részeket használjuk fel, amelyek véleményünk szerint megfelelnek a gyerekek képességeinek.

Emlékezzünk arra, hogy a gyerekek óvodások – nem kiscserkészek. Várjunk az egyenruhával, ameddig eléri a kiscserkész kort. Amikor részt vesznek csapatgyűléseken, ne legyenek együtt a kiscserkész rajjal. Mindig külön program legyen számukra, esetleg közös játék alatt lehetnek a többiekkel.

Ne vegyük el az óvodásoktól azt a várakozást és örömet, amit akkor kapnak, amikor igazán belépnek a „cserkészetbe”, azzal, hogy mindent előre látnak és tapasztalnak.

Külön köszönetet szeretnék mondani azoknak, akik munkájukkal hozzájárultak az anyag megírásához:

Gráberné Patay Anci
Piroska Emese
Siketné Holica Katalin
Marshall Tamás

Sok sikert és Jó Munkát!

Merényi Rita csest
kiscserkész vezetőtiszt

New Jersey, 2005 február

1. Karácsony

Program:

1. **Mese:** A kis Jézus születése

2. **Beszélgetés:** Mit ünnepelünk Karácsonykor? – A szeretet ünnepét. Kiket szeretünk? – Családot, barátokat, szegényeket, stb. Hogyan lehet kimutatni, hogy valakit szeretünk? – Nemcsak ajándékkal, hanem segítséggel, kedvességgel, nem bántjuk, nem rosszalkodunk, a kedvében járunk, stb. Jézus kiket szeret? – Mindenkit. És mit gondoltok, ezt hogyan lehet észrevenni? – Segít, erőt ad, megmutatja, hogy mit helyes csinálni és mit nem, stb. Hogyan szoktunk Jézussal beszélgetni? – Imádkozunk és énekelünk.

3. **Ének:** A megszületett kis Jézusnak (esetleg megtanulni):

Rossz a Jézus kiscsizmája, sír a ködmöne,
Ázik, fázik, megveszi az Isten hidege.
Hogyha volna kiscsizmám, Jézuskának odaadnám,
Báránybőrös ködmönkémmel jól betakarnám.

Egy másik kis karácsonyi ének is lehet!

4. **Sport:** ennyi ülés után meg kell mozdulni.

Karácsonnyal kapcsolatos versenyjáték. Például: Papírból készített karácsonyfadíszeket versenyezve egy fenyőfára akasztunk.

5. **Kézügyesség:** Karácsonyfadíszeket és kisebb ajándékokat készítünk a szülőknek, testvéreknek, nagyszülőknek, barátoknak.

Gondolom, ehhez mindenki talál anyagot. Legkönnyebben és leggyorsabban mindig papírból lehet valami szépet készíteni. Mi Bécsben, ha lehet, valami különlegesebbet készítünk karácsonyra, például: porcellán csészét vagy tányért festünk, ékszereket készítünk gyöngyből vagy festett tésztából, marcipán-figurákat, pogácsát sütünk, és kis dobozt készítünk neki, stb. Ha fenyőfa díszeket készítünk papírból, azt ajánlatos jól előkészíteni, alapformákat előre kivágni, sablonokat készíteni, mert a gyerekeknek nincsen túl sok türelmük. Az egészen picikkel lehet csupán egy kis üdvözlötet készíteni, amiben karácsonyi köszöntő van, amit a gyerekek is megtanulnak.

6. **Játék**

2. Húsvét

Program:

1. Kézügyesség:

- Az USA-ban műanyagból készült tojásokat lehet kapni, amelyeket szét lehet szedni. Ezekbe édességet tehetünk, majd kidíszíthetjük vagy festhetjük.
- Keményre megfőzünk tojásokat, és miután kihültek, kifesthetjük.
- Kis kosarakat készíthetünk keménypapírból.
- Előre megrajzolt nyuszi képeket és kis csirke képeket kiszínezhetünk.

2. Játék:

- A tojásokat el lehet dugni és megkérni a gyerekeket, hogy keressék meg őket színük szerint. Ezzel persze vigyázni kell, jobb, ha műanyag tojásokat használunk erre.
- Tojás verseny: A gyerekeket sorbaállítjuk; mindegyik kap egy kanalat és azon egy tojást. Egy kijelölt helyig el kell sétálni és vissza.
- Nyuszi verseny – a gyerekek a szoba egyik oldaláról a másikig ugrálnak, mint a nyuszik.

Mit csinálunk Húsvétkor? Beszélgetés a családról: templomba megyünk, összejön a család nagy ebédre? Esetleg tojást keresünk a kertben vagy a házban?

3. Töktündér

(Október 31. Az Egyesült Államokban a halottak napját úgy ünneplik, hogy a gyerekek álarcba öltöznek, és házról házra mennek édességért, cukorkáért. Ez a program főleg az USA-ban élő gyerekeknek szól.)

Program:

1. Kézügyesség:

Vegyünk kis tököket (pumpkins) mindegyik gyerek részére. Ezekre rajzoljunk arcokat és fessük ki őket.

2. Ünnepelely:

Tudjuk meg, lesz-e a csapaton vagy rajon belül olyan ünnepelely, amelyen az óvodások részt vehetnek. Ha nincs, csináljunk magunknak egy kis ünnepelelyt. A gyerekek álarcban jöjjenek el az összejövetelre. Mivel valószínűleg készítenek otthon vagy mindennapi óvodájukban álarcot – vegyék azt fel és mondják el, hogy mit ábrázol, és miért választották.

3 Ünnepelely:

Előfordul, hogy a csapat megad egy tárgykört az ünnepelelyre. Ez esetben vonjuk be az óvodásokat is, és tudjuk meg a parancsnoktól vagy kiscserkész rajvezetőtől, hogy mivel készüljenek.

4. Játék:

Ügyességi versenyek. A jutalom kis cukorka lehet.

5. Ének:

Egy boszorka van, stb.

4. Szent Bálint napja

Program:

1. Beszélgetés

Ki volt Szent Bálint? –Olyan jó ember, aki szeretett másokon segíteni.

Beszélgessünk arról, hogy mi is szeretünk másoknak segíteni, és ezen a napon készítünk nekik ajándékot, ami szív alakú.

2. Kézügyesség – Anyukának és Apukának

- Piros papírból 2 szívet kivágunk, egyiket alulról, másikat felülről félig felvágjuk.
- Kidíszítjük és összetesszük.
- Kilyukasztjuk az egyik tetejét és pamutot húzunk át rajta, hogy fel lehessen akasztani.
- A pamutra kis cédulát akasztunk és ráírjuk, hogy kinek és kitől van.

3. Népjáték – Zöldág járás

Egy nagy alakot kivágunk (1 méter x 1 méter), három lyukat vágunk bele, labdát próbálnak átdobni rajta a gyerekek.

4. Ének

5. Anyák napja

Kézügyesség

Rajz

A legegyszerűbb és legjobb ajándék a saját kezűleg készített rajz vagy festmény. Apukátokat megkérhetitek, hogy segítse bekeretezni, így mindjárt a falra is kerülhet. Rajzolhattok virágot, lerajzolhatjátok magatokat vagy az egész családot.

Készíthettek saját fényképekkel díszített ajándékot is az anyukátoknak. Biztosan tetszeni fog neki egy olyan papírszív, amelyet ti vágtok ki egy nagy alakú papírlapból. A maradék papírból két kis téglalap alakú darabot ragasszatok úgy a szív közepére, mintha egy kis ablak két szárnya lenne. Figyeljete oda, hogy a kiválasztott fényképet be lehessen majd ragasztani a két ablakszárny közé. Ezután fessétek és díszítsétek kedvetek szerint a szívet, majd száradás után ragasszátok be a fényképet a közepébe. Így ha a mama kinyitja az aprócska képet, mindig ott mosolyoghattok rá.

Tanuljuk meg ezt a kis verset és mondjuk el anyukának a csapatünnepelésen vagy otthon.

Anyák napján

Tavaszodik, kis kertemben
kinyílik a tulipán.
Ragyognak a harmatcseppek
anyák napja hajnalán.
Kinyílt a bazsarózsa,
kék nefelejcs, tulipán,
neked adom anyák napján,
édes-kedves anyukám.

Tordon Ákos: *Anyák napi mondóka*

Anyukám, anyukám, találd ki,
Hogy az én nagy kincsem ugyan ki?
Ki más is lehetne, ha nem te.
Ültess hát, gyorsan az öledbe.

Énekeljünk – Anyám édesanyám

Játék

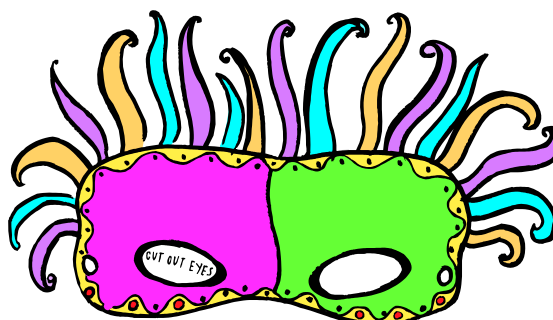
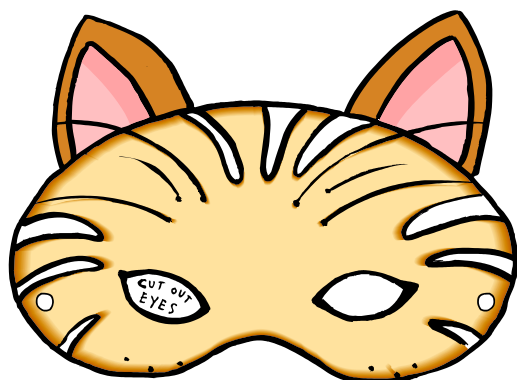
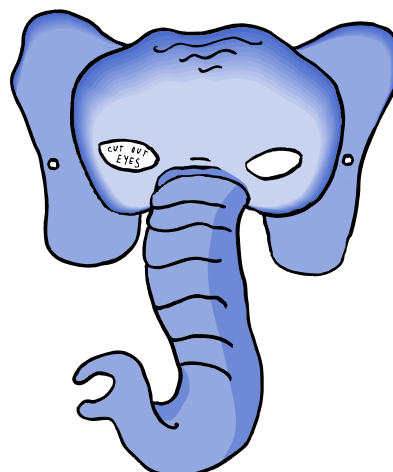
6. Farsang

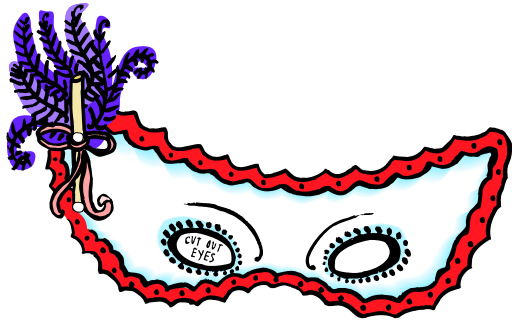
Program:

1. Kézügység:

Farsangi mulatságot rendezünk: mindenki beöltözhet valaminek, néha egy álarc is elég. Miből lehet álarcokat készíteni? Kartonból, papírtányérból, papírzacskóból, maradék fonalból, színes krepp-papírból, selyempapírból, horpadt ping-pong labdából, ócska szemüvegkeretből, stb.

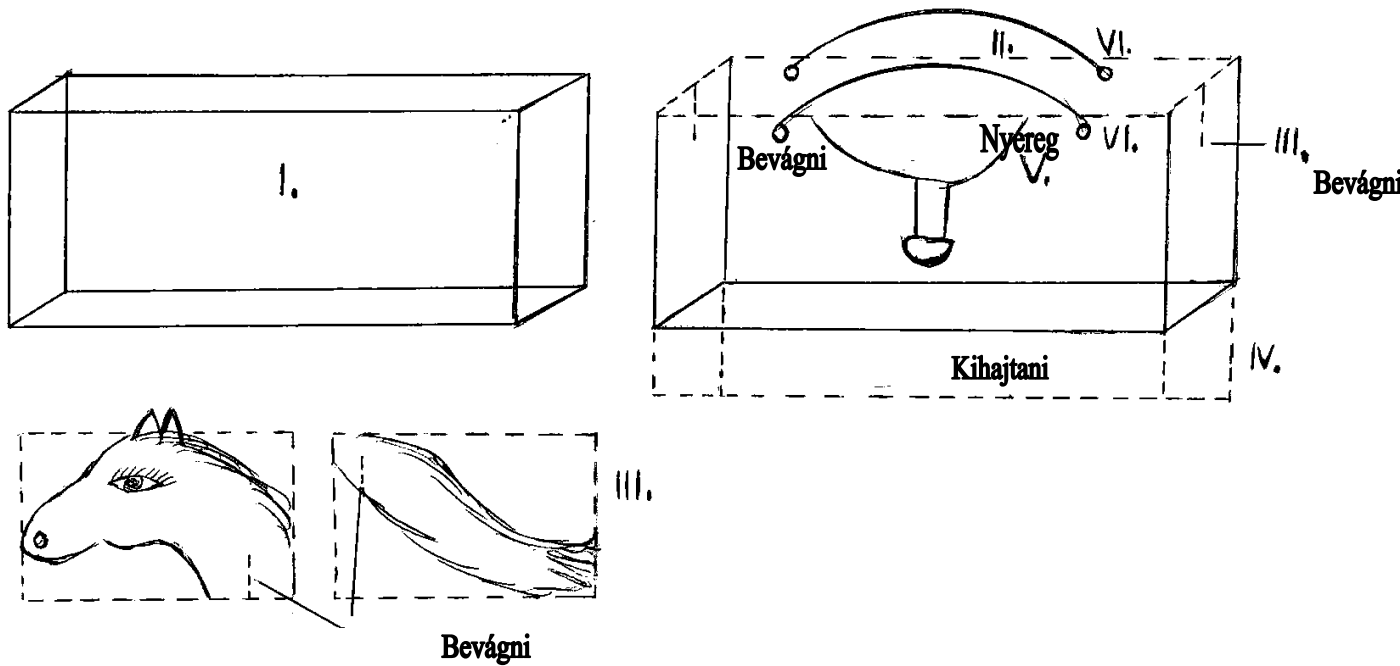
Az álarcokat gyerekeknek egy félbehajtott A4 vagy A3 lapból is el lehet készíteni.

Ha be akarjuk öltöztetni teljes jelmezbe a gyerekeket, használhatunk:

- rossz esőkabátot (poncho) *varázslónak, boszorkánynak,*
- hosszú kartondobozt *újsághirdetőnek, újságárus bódénak, ajándékcsofagnak, stb.,*
- fehér kötényt és sapkát *péknek, kuktának vagy szakácsnak,*
- rossz kabátot és szalmakalapot *madárijesztőnek,*
- újságokat *újságos fiúnak (egy nagy újságlapot a nyakába, a többi a kezébe),*
- *de lehet a gyermek még pillangó, boszorkány, angyal, madár, gomba, szőlő, virág, bohóc, mesebeli állat, stb.*

2. Kézügyesség:

- Jelmezbe öltöztetett fakanál bábukat készítünk, és ezekkel tudunk játszani és énekelni is.
- Nagy kartondobozokból
  - I. lovat, kutyát, macskát és sok más kedvenc állatot készítünk (a doboz egyik alját kivágjuk)
  - II. és ezekre rárajzoljuk például a ló fejét és farkát – ha lehet, ne kocka dobozokat használjunk –, majd a doboz egyik és másik végébe vágunk egy rést, ahová felülről beleillesztjük
  - III. Ezek után nem marad más hátra, mint alulról kinyitni a dobozt
  - IV. és felülről két pántot rögzíteni a karton oldalaihoz, hogy a gyermek vállán tudja hordani mint egy kantáros nadrágot
  - V. *Fessük ki közösen, a festést bízzuk a gyerekek fantáziájára! Az itt elkészített jelmezeket tudjuk használni szereplésekkor is.*

3. Játékok:

- Mindenki felvesz egy jelmezt és körben járva éneklük:

*Áronnak van hét fia, hét fia, hét fia van Áronnak,
Azok mást nem tesznek, mindig csak így tesznek,
La, La, La, La, La, La, La, La, La, La, La, La, La.*

Erre az első jelmezbe bujtatott vezető vagy gyermek olyan mozdulatot tesz, amilyen jelmez van rajta és a mögötte állók pedig utána csinálják. A dal végén a sor végére megy, majd újra kezdődik az ének, – nem kell nagyon nehéz dolgokat csinálni.

- Béka király hívja a ...

Mindenki leül egy körbe és választ magának egy állatnevet és egy hozzá kapcsolódó mozdulatot vagy hangot. Miután ez megtörtént, a vezető vagy az, aki a békakirály lett, elkezdheti a játékot, méghozzá úgy, hogy mondja: „Béka király hívja a Siklót” és egyszerre mutatja is, hogy mit csinál (vagy mond) a sikló. Miután bejöttek a gyerekek, már nem beszélünk, csak mutogatjuk a jeleket. Mindig a magad jelével kezded, és azzal folytatódik, akit választottál. Nem kell, hogy körbemenjünk, érdekesebb össze-vissza.

4. Énekek:

Itt a farsang áll a bál...

*Itt a farsang áll a bál,
Keringőzik a kanál.
Táncot jár a habverő,
Bokázik a máktörő.
Heje-huja vigadom,
Habos fánk a jutalom.
Mákos bejgli bab kávé,
Értünk szól a parádé.*

7. Virágok

Program:

1. Magyarságismeret:

Szókincsbővítés –elbeszélgetni a virágokról, melyik a kedvencünk, mi van a kertben. Hozunk be egy pár virágot, amit megmutatunk a gyerekeknek.

2. Játék:

Minden gyerek választ magának egy virágnevet. Egy gyerek középre áll labdával a kezében, a többi körülötte. A gyerek feldobja a labdát, olyan magasra, amilyenre csak tudja, és elkiáltja egy másik gyerek virágnevét. Annak el kell minél hamarabb kapnia a labdát – a többi közben szerteszét szalad – és ha megfogta, akkor azt kiáltja, hogy „vigyázz”. A többi gyerek megáll, és a gyerek valakit meg kell dobjon a labdával. Ha eltalált valakit a labdával, akkor újra ő dobhatja fel a labdát, ha nem, akkor az a gyerek, akit el szeretett volna találni.

3. Kézügyesség:

A gyerekek készítenek maguknak virágcsokrot – a virágok krepp papírból és vékony drótból készülnek. Érdeemes a virágszirmokat előre kivágni, akkor nem telik sok időbe. A virágcsokrot vázába lehet állítani – nem kell öntözni! Ilyen virágokat akár anyák napjára is lehet készíteni.

- Rajzolni és kiszínezni is lehet virág képeket,
- kertészeti magazinokból is ki lehet nézni virág képeket.

4. Ének:

Csipkefa bimbója, Két szál pünkösdrózsa

5. Vers:

Végh György: Virághozó április

Elmúlt a tél, itt a tavasz,
minden bokor újra éled,
a földből a virágokat
előhúzzák a tündérek.

Április is segít nekik,
megáll minden kicsi fánál,
virágot tűz mindenhová:
tavasz van ott, merre járt már.

Virágot hint a friss szélbe,
száll a színek zivatarja
S merre elmegy, a kopár föld
virágoktól tarkabarka.

6. Mondókák:

Badacsonyi rózsafán
Két szál vessző
Szótték, fonták,
Összeroppantották.
Ropp, ropp, ropp!

Tó vize, tó vize csupa nádszál,
Egy kacsa, két kacsa odacsászkal.
Sárban ezer kacsa bogarászik,
Reszket a tó vize, ki se látszik.

8. Fák

Program:

- Tudjuk meg, hogy milyen fák vannak a környéken, és gyűjtsünk egy képet és egy falevelet mindegyikről. Mondjuk meg a gyerekeknek a fák nevét magyarul és a befogadó ország nyelvén. Készítsünk táblázatot a fákról: a fa képe mellé ragasszuk oda a levelet és írjuk oda a nevét magyarul.
- Amennyiben lehetséges, menjünk kis sétára és nézzük meg a fákat.
- Beszélgessünk a fákról – szókincsfejlesztés. Mi jut eszünkbe, ha fákra nézünk? Árnyék, szél (fújja a leveleket), ősz (leesnek a levelek), zöld, mókus (mászik a fán), karácsony, stb.
- Játsszunk
- Énekeljünk

9. Állatok

Program:

1. Kézügyesség:

Színes állatképeket keresünk és ezeket a gyerekek tompa végű ollóval és segítséggel kivágják, majd kartonra vagy sima lapra ragasztják.

2. Beszélgetés:

- milyen állatokat ismerünk?
szőrös
tollas
patás, stb.

vagy

- szárnyas
- 2 lábú
- 4 lábú

- milyen állathangokat ismerünk?

bárány	/	béget
béka	/	brekeg, kuruttyol
bika	/	bőg, fűj
disznó	/	röfög
elefánt	/	trombitál
egér	/	cincog
kecske	/	mekeg
kutya	/	ugat, morog

kígyó	/	sziszeg
ló	/	nyerít
macska	/	nyávog
medve	/	dörmög
oroszlán	/	bőg
szamár	/	iázik
tehén	/	bőg
tigris	/	ordít

- állat tulajdonságok:

Húséges,	mint a kutya
hízeleg,	mint a macska
gyáva,	mint a nyúl
mérges,	mint a pulyka
ravasz,	mint a róka
buta,	mint a szamár
okos,	mint a bagoly
erős,	mint a medve

- hol laknak az állatok?
- kinek van valamilyen állatja otthon?

3. Játékok

- Cica (labdajáték: egy valaki áll a körben vagy két gyermek között és próbálja elkapni a feje fölött vagy az oldala mellett elrepülő labdát)
- Kecske ment a kis kertbe
- Nyuszi ül a fűben
- Gyertek haza lúdaim

4. Énekek:

- Az én tyúkom...
- Bújj – bújj medve...
- Cirmos cica haj...
- Csiga – biga told ki...
- Én elmentem a vásárra...
- Hol jártál báránycám...
- Katalinka szállj el...
- Mókuska – mókuska felmászott a ...
- Virágéknál ég a világ...
- Volt nekem egy kecském...
- Tücsök lakodalom
- Egy kis malac rőf-rőf-rőf...
- Háp – háp – háp, jönnek a ...
- A part alatt...
- Éliás, Tóbiás...
- Hová mész te kisnyulacska...
- Gólya, gólya gilice...

Gazdag Erzsi: Tarka cica, fehér cica

Tarka cica,
fehér cica, haj!
Meglátta, hogy
kemencén a vaj.

Tarka cica,
fehér cica
egyet ugrott, haj!
S nyelve hegyén
elolvadt a vaj.

A gazdasszony
haragjában
seprűt fogott, hej!
S kopogott a fehér cica,
tarka cicafej.

Dirmeg, dörmög a medve,
nincsen neki jó kedve.
Alhatnám, mert hideg van,
jobb most benn a barlangban.

10. Madarak

Program:

1. Tudjuk meg, milyen madarak vannak a környéken, és gyűjtsünk képet róluk. A gyerekeknek mondjuk meg a madarak nevét magyarul és a befogadó ország nyelvén. Színezzük ki a képeket.
2. Más érdekes madarak képeit mutassuk be – például különböző papagáj féléket, gólya, tucán, stb.
3. Gyakoroljuk a füttyülést – milyen hangokat adnak a madarak; utánozzuk a vezetőt, mint a papagájok.
4. Keménypapírból készítsünk szárnyakat és csőröket. Ezeket vegyük fel és játsszuk el a „hogya csibe hogy” játékot.

5. Mondókák:

Csip-csip csóka,
Vakvarjúcska.
Jó volt-e a
Kisfiúcska?
Ha jó volt a
Kisfiúcska,
Ne csípd meg őt,
Vakvarjúcska,
Hess, hess, hess!

Reggel van már, ragyogó,
füttyörészik a rigó.
Csirpi-csirip, csicsereg,
jó reggelt, kisgyerekek.

Süss fel, nap,
Fényes nap,
Kertek alatt
Kislibáim
Mefagynak.

Szebb a páva, mint a pulyka,
Rút, rút, rút!
Mert a pulyka maszatos,
A páva meg aranyos.

Ugráljunk, mint a verebek, rajta gyerekek!

11. Bogarak

Program:

1. Kézügyesség

Hernyóból lesz pillangó

A vezető előre felfúj léggömböket, mindegyik gyereknek ad egyet, hernyó alakban összekötik ragasztószalaggal. A „hernyót” a vezető egy nagy szemeteszsákba teszi (ez a selyemgubó). Félreteszik, hogy „fejlődjön”.

2. Beszélgetés

Hogy lesz a hernyóból pillangó?

3. Kézügyesség és ének

Papírtányérból álarcot készítünk és eljuttatjuk az „útra száll a pettyes katicabogárka” éneket. (Katicabogár, vadrózsa, gyöngyvirág, nagybajuszú cincér, szúnyog és pillangó).

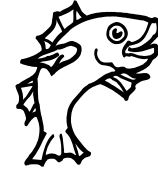
4. Mikor a gyerekek nem figyelnek, a szemeteszsákot (selyemgubó hernyóval) kicseréljük. Ugyanolyan szemeteszsákkal helyettesítjük, de hélium léggömböt teszünk bele, amit pillangóvá díszítettünk. A vezető szól a gyerekeknek, hogy nézzék meg, mi lett a hernyóból a selyemgubóban. Mikor a selyemgubót (zsákot) kinyitják, a gyerekek meglepődnek, hogy pillangóvá változott a hernyó és a pillangó persze az égbe száll.

Csigabiga, gyere ki,
ég a házad ideki.
Ha nem hiszed gyere ki,
majd meglátod ideki.

Csigabiga, gyere ki,
ég a házad ideki.
Kapsz tejet, vaját,
Holnapra is marad.

12. Halak

Program:

1. Kézügyesség:

- Készítsünk erre a foglalkozásra kék és sárga színű sógyurmát:
  - ebből könnyen tudunk halformát készíteni kézzel, vagy használhatunk sütő formákat is (ha túl lágy a gyurma, figyeljünk, ne ragadjon bele)
  - a kék halakat elnevezhetjük tengeri halaknak,
  - a sárga halakból pedig lesznek az aranyhalak,
  - lehet gyöngyhalakat is csinálni, nem kell más hozzá, csak szép gyöngyök
- Az előre megrajzolt halformát kivágjuk és bekenjük ragasztóval: lencse, sárgaborsó vagy összegyűrt alumíniumpapír darabokat nyomunk rá,

2. Beszélgetés:

- hol laknak a halak?
- hogyan járnak?
- ki tud úszni?
- ki szereti a vizet?

3. Kézügyesség:

- rajzoljuk le, milyen érdekes halakat ismerünk (kard, csikó, nap stb.).
- próbáljuk meg lerajzolni egy vonallal a hal körvonalát,

4. Játékok

- Horgászverseny (kellékek: kis botok, műanyag halacskák)
- Halászfogó

5. Énekek:

- Száraz tónak...
- Megfogtam egy szúnyogot...

13. Természetjárás

Program:

- Menjünk ki a szabadba – csapat- vagy rajkiránduláson belül, vagy csak az óvodásokkal. Lehet egy közelben lévő parkba menni, vagy a tengerpart/tópartra, vagy erdőben sétálni. Legyen elég szülő, aki a csoportot kíséri.
- Mindenki hozzon egy kis tarisznyát, amelyben érdekes dolgokat gyűjthet.
- Régi amerikai indián szokás, hogy csak akkor lehet valamit a természetből elvinni, ha valamit vissza is adunk. A kis tarisznyába tegyünk kis homokot vagy esetleg egy pár kavicsot. Amikor a gyerek valami érdekes „kincset” lát, amit be szeretne tenni a tarisznyájába, hintsen egy kis homokot a földre, vagy tegye oda a kis kavicsot, hogy visszaadjon valamit a természetnek.
- Jegyezzük meg a különböző fajta fákat, madarakat, virágokat, bogarakat, amelyeket láttunk. (A természetjárás programot célszerű az ilyen témákkal való foglalkozások után tervezni).

14. Mit eszik az egészséges óvodás?

1. Beszélgetés:

Hányszor eszik az egészséges ember? Mit eszünk mikor?

Mikor van reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora?

Bemutatjuk az ételpiramist és egyszerűen elmagyarázzuk, milyen ételfajták vannak: kenyérfélék, zöldség, gyümölcs, stb.

2. Kézügyesség:

Ételpiramis tábla készítése. Filcből kivágunk különböző ételfajtákat és ráragasztjuk a táblára. (Együtt lehet egy párat készíteni, de a vezető előre készítsen nehezebb mintákat, amelyeket példának lehet használni.)

3. Játék:

Süssünk, süssünk valamit; stb.

4. Ének:

Érik a dinnye; Kiugrott a gombóc (ételekkel kapcsolatos énekek)

5. Lehet kirándulni is:

Almát, epret szedünk, stb.

6. A vezető hozzon be **étel mintákat**: mit eszünk, mikor? (nem kell semmi komplikáltat). A gyerekek uzsonnára megeszik (száraz reggeli „cereal”; zöldpaprika szelet kolbásszal, stb.)

7. Mondókák:

Cicuska, macuska, mit főztél, Katuska?

Kevertem babocskát, sütöttem pampuskát.

Ide raktam, oda raktam, utoljára jól bekaptam.

Hamm, hamm.

Gyerekek, gyerekek, szeretik a peracet,

sósat, sósat, jó ropogósat!

Aki vesz, annak lesz, aki nem vesz, éhes lesz.

Gyékén-gyákán,

gyün Gyuri bátyám,

tököt visz a hátán,

hogya nehéz – leteszi,

hogya éhes – megeszi.

Kis Kati főzi kását.

Keveri, keveri,

Mindig jobbra keveri.

Keveri, keveri,

Mindig balra keveri.

15. Uzsonnakészítés

Program: Teadélután

Előre megmondjuk a gyerekeknek, hogy hozzanak magukkal egy kedvenc mackót vagy babát.

1. Beszélgetés:

A vezető fogadja vendégeit a nappaliban teára. Szépen leülnek az asztalhoz. Szomorú a vezető, mert nem volt ideje elkészíteni az uzsonnát és szépen megteríteni. Segítséget kér a gyerekektől.

2. Uzsonnakészítés:

- Először kézmosás
- Mindenki kap papírtányért , erre tesznek kekszet, és mogyorókrémmel megkenik (műanyag késsel).
- Banánt felszeletelnek és ráteszik. Tetejére még egy kekszet tesznek.
- Egy szép táltra helyezik a kész uzsonnát és letakarják.

(Természetesen mindenki azt készíti, ami megfelel náluk uzsonnának; ez csak ötlet. A fontos az, hogy a gyerek meg tudja csinálni!)

3. Mese:

A vezető előre kikeres egy uzsonnáról szóló mesét és elmeséli a gyerekeknek.

4. Bábszínház:

Mindegyik gyerek választ egy bábut és eljátsszák a mesét.

5. Kézügyesség:

Tányéralátét készítés

6. Terítés:

Asztalterítő, vagy sajátkészítésű tányéralátét, papírtányér, szalvéta és papírpohár

7. Imatanulás:

„Édes Jézus, légy vendégünk...”

8. UZSONNA!

16. Takarítás, ágyvetés, szennyes-, szemétgyűjtés

Program:

Előre megkérjük a gyerekeket, hogy hozzanak magukkal egy kedvenc babát vagy mackót, pár darab babaruhát.

Kellékek – mindenkinek: egy cipősdoboz teteje; papírtörülköző vagy kis pokróc; kis szemeteszsák; spritz üveg tele vízzel.

1. Kézügyesség:

Ágykészítés: A cipősdoboz tetejéből megágyazunk, a babát átöltöztetjük, és a szennyest félretesszük, a babát lefektetjük.

2. Mese/beszélgetés:

Egy kislányról, aki rendetlen, nem vigyáz a játékaira, és mindent elveszít. Megbeszéljük, miért fontos mindent rendesen eltenni és rendet rakni.

3. Játék:

- Törölgetés – vízzel lespricceljük az asztalt, amit használtunk és papírral letöröljük.
- Szemét gyűjtés – a kézügyességről megmaradt szemetet összeszedjük és kidobjuk.
- A babákat felébresztjük és megvetjük az ágyukat.

4. Ének

Altatódalt betanítunk, és közösen elénekelünk.

Altató dalok

Aludj, baba, aludjál,
Nyuszika is alszik,
Este van a faluban,
Esti harang hallik.

Nagy az ég ablaka,
süt a hold éjszaka,
Letekint egymaga:
aludjál, kisbaba!
(Kodály – Weöres)

17. Ügyességi versenyek

1. Játék ötletek:

- Egyensúlyozás – a gyerek a fejére tesz egy könnyű könyvet és sétál vele.
- Egyensúlyozás – a gyerek egy lábon áll, fején a könyv pár másodpercig.
- Célbadobás – teniszlabdát vagy rongyzoknit dob egy vödörbe

2. Hanyattbiciklizés:

Feküdj hanyatt, és talpaidat tedd össze társadéival. Tegyetek egyidejűleg bicikliző mozgásokat először az egyik, majd a másik irányba

3. Pattogatott kukorica:

A gyerekek lekuporodnak a földre, és azt kántálják: „pattogatott kukorica – pattogatott kukorica – pattogatott kukorica” – úgy, mintha a vonat hangját utánoznák. A játékvezető jelez a gyerekeknek, amikor a padló – a *serpenyő* – felforrósodik; erre a gyerekek – a *kukoricaszemek* – elkezdenek ugrálni – *kipattogni* – szerte a teremben. Ha két gyerek összeütközik *pattogás* közben, úgy maradnak, és összeragadva ugrálnak tovább. A játéknak akkor van vége, ha mindenki „összeragadt” valakivel.

3. Gurulópár:

Párokban játsszuk; a játékosok lefeksznek a padlóra kinyújtózva, lábaikkal egymás felé, fejükkel ellenkező irányba nézve; feladatuk együtt végiggurulni a padlón úgy, hogy lábujjaik közben mindig összeérjenek.

Változatai: Csak az egyik láb ujjai érintkeznek.

Javaslatok: A párokat folyamatosan küldd egymás után – hangosan biztasd őket, szurkolj nekik. Gondosan válogasd össze a párokat.

4. Egy nagy csiga:

Kellékek: Matracok és akadályversenyhez való dolgok.

A gyerekek közösen építenek egy akadálypályát, majd négyes csoportokban végigjárják, de úgy, hogy a csoport tagjai négykézláb, az előttük haladó bokáját fogva haladnak.

Változatai: Mindegyikükre terítsünk takarót, csak a fejük lógjon ki.

5. Kerék:

A játékosok körben állnak és kezüket benyújtják középre. Most mindannyian egy kerék küllői vagyunk. Forogjunk, és forogva járjuk be a szobát.

Változatai: Gördüljünk két lábon illetve fél lábon ugrálva – gördüljünk akadályokon át – gördüljünk csukott szemmel.

Javaslatok: Növeljük a játék összetettségét a felsorolt változatok cserélgetésével, hogy az érdeklődést fenntartsuk. Az egészen kicsik számára a legjobb.

6. Hány áll?

Üljünk körbe. Bárki felállhat, amikor akar, de nem maradhat állva öt másodpercnél tovább. A játék célja, hogy egyszerre mindig pontosan négyen álljanak.

Változatai: Variáljuk a csoportméretet és az állók számát, csökkentsük vagy növeljük az állás idejét.

Javaslatok: Jó jégtörő játék, és kicsiknek is nagyon élvezetes.

7. Használd a kötelet:

Kellék: ugrókötelek

Ugrókötelekből a gyerekek formáljanak betűket – számokat – geometriai alakzatokat – virágokat stb.

Változatai: Használjunk különböző hosszúságú köteleket – játsszuk több és kevesebb gyerekekkel – találjunk ki olyan feladatokat, amihez a kötél-formák „összehangolása” szükséges.

Javaslatok: Maradjunk a háttérben, de közel, hogy mozgásban tudjuk tartani a játékot.

18. Család

Program:

(Először tudjuk meg, hogy mindegyik gyereknek mi a családi körülménye, nehogy kellemetlen helyzetbe hozzuk a gyereket vagy magunkat.)

1. Beszélgessünk:

Szüleinkről – milyen színű haja van Anyukának, milyen színű szeme van Apukának? Hol lakunk? Hogyan segítünk Anyukának otthon? Mivel segítünk Apukának? Mit szeretünk együtt csinálni? Ki tartozik a családhoz? Hol laknak nagyszüleink? Keresztszüleink? Beszélgessünk róluk.

2. Játék:

A gyerekek (fiúk és lányok) szeretnek babakézzel játszani. Csináljunk papírbabákat. Készítsünk papírdobozokból különböző bútordarabokat. Beszéljük meg, milyen szobák vannak a házban és mi való abba a szobába.

3. Rajz:

Rajzoljuk le saját családunkat.

4. Ének:

Keressünk énekeket a családról, stb. Pl. Anyám, édesanyám, elfeslett a csizmám. Játsszuk el a „Faluvégén van egy ház” játékot.

19. Öltözködünk

Program:

1. Beszélgessünk:

Ruhafélékről – kabát, cipő, zokni, ing, szoknya, nadrág, stb.

2. Kézügyesség:

Papírbabákat készít a vezető és a gyerekek kiszínezik az előre megrajzolt ruhaféléket. Ezeket a vezetővel együtt kivágják és fölöltöztetik a babát.

3. Beszélgessünk:

Mindenki hozza be a kedvenc babáját vagy mackóját. Beszéljük meg, hogy a különböző évszakokban mit hordunk, mit hord a baba. Hozzanak magukkal babaruhát, amivel fölöltöztetik a babát, mackót.

4. Játék:

Öltözködő verseny. Egyenként vegyenek fel a gyerekek kabátot, sapkát és kesztyűt – fussanak a szoba másik oldalára és vegyék le, ott öltözzön fel a következő gyerek és fusson vissza.

5. Mondóka

Péter csizmája,
Samu nadrágja,
Tetük fickándoznak benne,
Bolhák ugrándoznak benne.

20. Versek

Program:

1. Kézügyesség:

- Készítsünk bábokat:
- Először énekeljük el a verset.
- Utána mindenki válasszon magának egy állatot a versből (kacsa, boci, malac, liba, pulyka). Ha többen vannak a gyerekek, lehet még: kakas, szamár, és olyan állatok, amelyeket a baromfiudvarban találunk. Azt az állatot készítsük el zokniból, majd pedig elbábozzuk a verset.
- Ha lehet, használjunk színes vagy mintás zoknikat.
- A zoknikra ragaszthatunk tollakat, gombokat, gyöngyöket, lábakat stb.

Szabó Lőrinc: Hangverseny

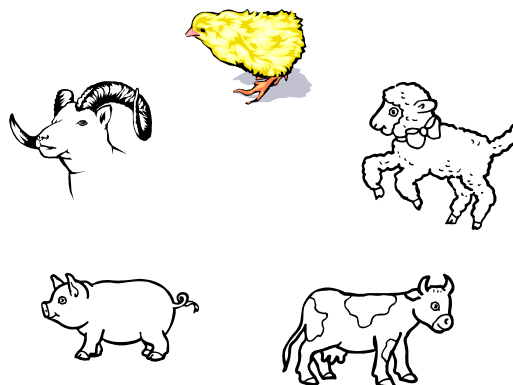
Háp! Háp! Háp!
 Jönnek a Kacsák!
 Hej, de szomjas, hej, de éhes
 ez a társaság!
 Bú! Bú! Bú!
 Boci szomorú!
 De hogy feszít tyúkjai közt
 a Kukurikú!
 Rőf! Rőf! Rőf!
 Orra sárba dőf:
 sonka-lábán Kucu néni
 fürödni dőcög.

Gá! Gá! Gá!
 Szalad világgá
 Liba mama, ha a Szamár
 rábóg, hogy "I-á!"
 Rút! Rút! Rút!
 Föl is, le is út:
 mérges Pulyka, te szereted
 csak a háborút!
 Bú! Rőf! Háp!
 Sípok, trombiták:
 víg zenével így köszönt e
 díszes társaság.

2. Beszélgetés:

Hogy hívják az anyukáját? (segédeszközként használjunk kártyára ragasztott képeket, vagy lehet dominót is készíteni – nem kell sok kép egyszerre).

csibe	/	tyúk
pipe	/	pulyka
malac	/	disznó
gida	/	kecske
bárány	/	birka
borjú	/	tehén
csikó	/	ló
bocs	/	medve
fióka	/	madár
kölyök	/	róka
kölyök	/	farkas
kölyök	/	kutya

3. Kézügyesség:

- Olvassuk fel a verset.
- Közösen készítsünk gyurmából egy iciri piciri házacskát, macskát, ökröt, erdőt, kaszálót, tököt.
- Majd játsszuk el mi történt az iciri picirikkel.

Móricz Zsigmond: Iciri-piciri

Ajaj, hol volt hol nem... Volt egyszer egy Iciri piciri házacska; ott lakott egy iciri piciri kis macska. Volt annak két iciri piciri kis ökre, rákaptak egy iciri piciri kis tökre.	Csizmát húz az iciri piciri kis macska, hová lett az iciri piciri barmocska. Bejárja az iciri piciri kis erdőt, s nem leli az iciri piciri tekergőt. Bejárja az iciri piciri kaszálót, s nem látja az iciri piciri kószálót.	Rátalál egy iciri piciri kis tökre, bánatában iciri picirit meglökte. Felfordult az iciri piciri tököcske, benne a két iciri piciri ökröcske. Megörült két iciri piciri ökrének: Vége van az iciri piciri mesének!
---	---	---

4. Játékok:

- Ülünk le egy körbe és a vers ütemére próbáljunk tapsolni. Ha jól megy, lehet fokozatosan gyorsabban.
- Érdekesebb, ha hangszerekkel (dob, cintányér, csörgők, stb.) próbáljuk követni a ritmust.
- Eljátszhatjuk a verset
- Ne felejtjük el megmagyarázni mit jelent: fakutya és a retyerutya.

Fakutya: a jégen kis szántalpakon csúszó, botokkal hajtott szék (téli sporteszköz)

Retyerutya: rokon, hozzátartozó, családtag gúnyosan (ugyanaz, mint pereputty)

Weöres Sándor: Haragosi

Fut, robog a kicsi kocsi, rajta ül a Haragosi, din don diridongó. Ha kiborul az a kocsi, leröpül a Haragosi, din don diridongó.	Fut a havon a fakutya, vele fut a retyerutya, din don diridongó. Ha kiborul a fakutya, leröpül a retyerutya, din don diridongó.
--	--

5. Énekek:

Csiga – biga told ki...
Cirmos cica haj...
Egy kis malac rőf-rőf-rőf...

Weöres Sándor - Pletykázó asszonyok

Juli néni, Kati néni
Letye –petye –lepetye!
Üldögélnek a sarokban,
Jár a nyelvük, mint a rokka
Letye –petye –lepetye!

Bárki inge, rokolyája
Letye –petye –lepetye!
Lyukat vágnak közepébe,
Kitűzik a ház elébe
Letye –petye –lepetye!

Móricz Zsigmond - A török és a tehenek

Volt egy török, Mehemed,
sose látott tehenet.
Nem is tudta Mehemed,
milyenek a tehenek.
Egyszer aztán Mehemed
lát egy csomó tehenet.
„Én vagyok a Mehemed!”
„Mi vagyunk a tehenek!”
Csodálkozik Mehemed:
„Ilyenek a tehenek?”

Számlálgatja Mehemed,
hányfélék a tehenek.
Meg is számol Mehemed
háromféle tehenet.
Fehéret, feketét, tarkát,
„Meg ne fogd a tehén farkát!”
Nem tudta ezt Mehemed,
s felrúgták a tehenek.

21. Magyarország (térképe, történelmi mesék, beszélgetés)

Ezt a foglalkozást színesebbé teszi, ha még a foglalkozás előtt képeket, fényképeket vagy képeslapokat gyűjtünk Magyarország különböző városairól és természetéről.

Program:

1. Beszélgetés:

Ki járt már Magyarországon? Mikor? Emlékszik-e még valamire? Ha igen, mire? Utazzunk mi is együtt Magyarországra (persze csak képzeletben).

2. Ének:

Megy a gőzös Kanizsára – Vonatozzunk a gyerekekkel, amíg megérkezünk.

3. Kézügyesség:

Mivel nem jártunk még olyan gyakran Magyarországon, szükségünk van egy térképre. Magyarország körvonalait felrajzoljuk egy nagy plakátra, és a gyerekekkel berajzoljuk a Dunát és a Tiszát, a Balatont és a Fertő tavat, és persze Budapestet. Ezután ráragasztjuk sorra a gyűjtött képeket a körülbelül megfelelő helyekre. A gyerekek közben mesélhetnek arról, hogy mit láttak ott, ha már jártak azon a helyen. Ha nem, a vezetőnek kell mesélni a különböző területek nevezetességeiről és látványosságairól. Ha nincsenek fényképek, a gyerekek lerajzolhatják a különböző látványosságokat – talán egy képeskönyvből. Például: Egervár, Budapest: Lánchíd, Kalocsa: paprika, Balaton: szőlő, strand, Fertő tó: madarak, stb. Ha elkészült a térkép, utazhatunk Nagykanizsától (Balatontól dél-nyugatra) tovább a Balaton felé.

4. Játék:

Kimjáték: Egy hátizsákba beletesszük mindazt, ami egy kiránduláshoz és strandoláshoz szükséges. A gyerekek sorban bekötött szemmel belenyúlnak a zsákba, kiválasztanak egy tárgyat és elmondják, hogy mi az és mire kell használni (például: törülköző, napkrém, fésű, fürdőruha, pénztárca, innivaló – üveg, uzsonna – doboz, esőkabát, stb.). Továbbutazunk Budapestre.

5. Mese:

Kik éltek Budapesten? – Királyok ...

Elmondunk egy mesét Mátyás királyról – például: Egyszer volt Budán kutyavásár.

A mesét kérdések alapján elisméltetjük a gyerekekkel.

Továbbutazunk az utolsó helységbe: Kalocsára.

6. Uzsonnát készítünk:

Zsíros kenyér piros paprikával, uzsonnázunk. Kalocsa a Tisza partján van.

7. Ének:

Tisza partján mandulafa virágzik (esetleg megtanulni).

8. Játék:

22. Tél

Program:

1. Vers:

Csáki Orsolya – Hóember születik (meg is lehet tanulni)

Egy hókupac, s ott egy másik,
innen hógolyónak látszik.
Görgetik a gyerekek,
rátapasztják kezüket.

Előkerülhet egy fazék,
ráadásnak szén egy marék.
Seprű és még répa kell,
elkészült a hóember.

2. Beszélgetés:

Mit csináltok télen a természetben? – Szánkózunk, sízünk, korcsolyázunk, hógolyózunk, hóembert építünk, stb.

3. Kézügyesség:

Egy fehér, picit erősebb papírra fehér gyertyával téli képet rajzolunk. A gyertyát jól oda kell nyomni, hogy egy kevés ráragadjon belőle a papírra. Ezután az egész papírt kék, vagy más erősebb színű ecsettel befestjük – a gyertyával berajzolt helyek fehérén maradnak – nagyon szép téli kép keletkezik. Figyelem: A papír ne legyen túl kicsi és a rajz ne túl zsúfolt, inkább kevesebb és nagyobb tárgyak legyenek rajta.

4. Játék:

Horgászat – Télen horgászni is szoktak az emberek, betörik a jeget, és vízbe dobják a horgászbót.

Előkészület: Üres (konzerves) dobozokba felül egymással szemben két lyukat készítünk, majd átfűzünk egy nem túl vastag drótot úgy, hogy a doboznak füle legyen. A dobozokat kívülről be lehet vonni papírral, vagy meg lehet festeni, különböző számú pöttyöket lehet festeni rájuk (ezt a gyerekek is csinálhatják). Egy bot végére egy kötelet erősítünk, és egy horgot teszünk a végére, ez a horgászbót. Kezdődhet a játék.

A gyerekek sorra horgásznak egy megadott helyről, mindenki ugyanannyi időn keresztül. Aki több pontot fogott ki, az a nyertes.

5. Ének:

Virágéknál ég a világ

6. Játék:

Játék a természetben: Minden gyerek készít egy cipőlenyomatot a hóban anélkül, hogy a többiek lássák. Utána egy fajta memória játék következik – a gyerekek sorra kiválasztanak egy másik gyereket a csoportból és megpróbálják kitalálni, hogy melyik nyom az övé. Utána lehet ellenőrizni a cipő talpát. Addig megy a játék, míg minden nyomnak megkerült a párja. Ezt versenyszerűen is lehet játszani, ha a kitaláltakra pontokat adunk.

Ha nincs lehetőség a hóban játszani, a szobában lehet gyertyafényes hangulatban mesélni.

23. Tavasz

Program:

1. Kézügyesség:

Ültessünk virág vagy paprika magokat cserépbe vagy műanyag edénybe és ápoljuk hétről hétre (megbízhatunk minden héten valakit a gondozásával).

2. Beszélgetés:

Mikor van tavasz? Milyen idő van tavasszal? Minek van vége, ha itt a tavasz?

3. Kézügyesség:

Rajzoljunk tavaszi virágokat (hóvirág, nárcisz, játszint, írisz, gyöngyvirág, aranyeső).

4. Játékok:

- Beültettem kis kertemet...
- Kecske ment a kis kertbe...
- Bújj, bújj zöld ág...
- Csipkefa bimbója...
- Kerek a káposzta...
- Öltözünk megfelelően. Behozunk egy zsák ruhát, amiben mindenféle ruha van. Ebből mindenki felvesz egy-egy ruhadarabot és a többieknek ki kell találniuk, hogy milyen évszaknak megfelelően öltözött be a másik.

5. Énekek:

- Télen, nyáron jó kedvem van...
- Süss fel nap...
- Hej sár elő sár elő...
- Gólya, gólya gilice...
- Háp, háp, háp, jönnek a kacsák...

6. Mondóka:

Nem fúj már és nem havaz,
itt van itt van a tavasz!
Csip-csirip, csip-csirip,
Kikelet kivirít!

Azt mondják a cinegék,
itt a tavasz, nyitni kék.
Kék ibolya, gyöngyvirág,
csupa öröm a világ!

24. Nyár

Program:

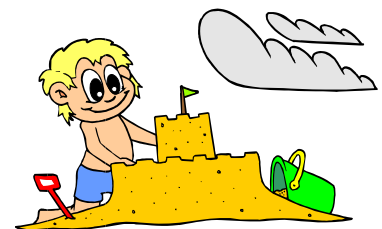

1. Kézügyesség:

- Készítsünk papírhajót:
  - Először mutassuk meg, hogyan kell.
  - Utána mindenki fesse ki vízfestékkel a hajóját. Lehet neki nevet is adni.
  - Legvégül tegyük egy nagy kádba vagy egy közeli szökőkút vízére.
- Készítsünk dióhajót:
  - Törjük félbe óvatosan a dió héját és készítsünk belőle árbcos vitorlás hajót.
  - Az árbcos lehet fogpiszkáló, amelyre ráragaszthatunk kis szövet anyagot vagy papírt, vitorlának.
  - Ezt is ki lehet festeni, esetleg kis emberkét beleültetni.
  - Készíthetjük mint ajándékot is.

2. Beszélgetés:

- Átváltozás:
  - A vezető kijelenti – vagy valaki idegen jön be – (be is öltözhetsz), hogy ő most jött messze földről, ahol nem ismerik a meleget, és szeretné, ha a teremben lévő gyerekek elmondanák neki, milyen a meleg, mert egy kicsit fél tőle.
  - *Tudjátok, nálunk azt mondják, hogy a tél olyan hideg, hogy harap.*
  - *Igaz, a melege meg azt hallottam, hogy meg lehet sülni tőle.*
- Ki miért szereti a nyarat?
- Mit lehet csinálni nyáron?
- Hogyan öltözködünk nyáron?

3. Kézügyesség:

Kiránduljunk el egy homokos tópartra:

- Készítsünk homokvárat, alagúttal, zászlóval.
- Vigyünk ki süteményformákat és díszítsük vele a várat, vagy süthetünk is valami finomat.

4. Játékok:

- Ha kirándulunk, úszás után vagy előtt lehet sportversenyt rendezni:
  - Kisvödör vízzel előre vagy hátra megyünk.
  - Kislapáttal homokot hordunk.
  - Egyensúlyozunk a földön kihúzott kötélen.
  - Célbadobást játszunk kavicsal.
  - Akadályokat kikerülünk.
- Kim:
  - nem takarót használunk, hanem földet
  - eldughatjuk: a lapátot, vödört, napszemüveget, stb.
- Béka király hívja a ...
  - Mindenki leül egy körbe és választ magának egy állatnevet és egy hozzá kapcsolódó mozdulatot vagy hangot. Miután ez megtörtént, a vezető vagy az, aki a békakirály lett, elkezdheti a játékot, méghozzá úgy hogy azt mondja: „Béka király hívja a Siklót” és egyszerre mutatja is, hogy mit csinál (vagy mond) a sikló. Miután belejötték a gyerekek, már nem beszélünk, csak mutogatjuk a jeleket.

Mindig a magad jelével kezded és azzal folytatódik, akit választottál. Nem kell, hogy körbe menjünk: érdekesebb össze-vissza.

5. Énekek:

- Süss fel nap
- Ég a gyertya, ég...
- Mély kútba tekintek...
- Serkenj fel kegyes nép...

Horváth Imre: Mit kívánjak a nyárra?

Homokvárhoz: kupacot,
Horgászoknak: kukacot,
Hegymászóknak: nagy hegyet,
Hús fagyihoz: friss jeget,
Folyópartra: fát nagyot,
Vakációt – száz napot!

25. Ősz

A négy évszak

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer négy évszak. A tél, tavasz, nyár, ős. Nagyon jó testvérek voltak, sose hazudtak egymásnak, mindegyiket szerették az emberek. A telet azért, mert akkor van a karácsony. A tavaszt, nyarat, őszt azért, mert langyos volt az idő. Mindegyik szerette az embereket és azóta váltják egymást.

1. Beszélgessünk:

Arról, mi történik ősszel – hullanak a fákról a levelek, a természet készül a télre, az állatok hogyan készülnek, lehül a levegő, a gyerekek újból elkezdik az óvodát, kiskabátot hordunk, jobban felöltözünk, stb. Melyek az őszi hónapok?

2. Hónapsoroló (magyar népköltés):

Január elől jár,
A nyomán február.
Március szántóvető,
Április nevetető.
Május szépen zöldellő,
Június nevelő,
Július érlelő,
Augusztus csépelő,
Szeptember gyümölcsshozó,
Október borozó,
November teelő,
December pihenő.

3. Kézügyesség:

- Szedjük faleveleket és ragasszuk kartonpapírra.
- Készítsünk együtt egyszerű madáretetőt (kis négyszögletes tányér feléből), pálcikákból (fagylaltos pálcikákból).

Móra Ferenc: A cinege cipője

Vége van a nyárnak,
hűvös szelek járnak,
nagy bánata van a
cinegemadárnak.

Azt mondja a varga,
nem ér ő most arra,
mert ő most a csizrát
nagyuraknak varrja.

Csak a cingének
szomorú az ének:
nincsen cipőcskéje
máig se szegénynek.

Szeretne elmenni,
ő is útra kelni.
De cipőt az árva
sehol se tud venni.

Darunak, gólyának,
a bölömbikának,
kár, kár, kár, nem ilyen
akárki fiának!

Keresi-kutatja,
repül gallyrul gallyra:
„Kis cipőt, kis cipőt!” –
egyre csak azt hajtja.

Kapkod fűhöz-fához,
szalad a vargához,
fűzfahegyen lakó
Varjú Varga Pálhoz.

Daru is, gólya is,
a bölömbika is,
útra kelt azóta
a búbos banka is.

26. Időjárás

Program:

1. Kézügyesség:

- Papírbabákat készítünk (lehet maci baba is)
- Különböző ruhadarabokat már előre kivágunk, és a gyerekek ezeket kiszínezik
- Fürdőruha, esőkabát; hócipő; kötött kabát; stb.
- Beszélgetés: milyen időben mit hordunk
- Felöltöztetjük babáinkat a különböző időjárásoknak megfelelő ruhába

2. Beszélgetés (szókincsfejlesztés):

Mit csinálunk, amikor esik az eső? A házban játszunk. Mit csinálunk, amikor süt a nap? Kint játszunk. Mit csinálunk, amikor esik a hó? Hóembert építünk a kertben, stb. Dörgés, villámcsapás, hol vagyunk ezalatt? – bemegyünk a házba, nem úszunk a medencében, stb.

3. Kézügyesség:

Lerajzolják azt, amit a vezető mond. Például: vidám napsütés ☺
Szomorú napsütés ☹; felhők, szélvihar, havazás.

4. Játékok:

5. Énekek:

Megtanulják a „Süss fel nap” éneket.

Esik az eső, süt a nap,
Paprikajancsi mosogat.
Hát az öreg mit csinál?
Hasra fekszik, úgy pipál!

Azt mondják a cinegék,
itt a tavasz, nyitni kék.
Kék ibolya, gyöngyvirág,
csupa öröm a világ!

Korán kelni, énekelni,
nincsen annál vígabb semmi.
Későn kelő jó barátom,
neked is csak ezt ajánlom.

Tik-tak, tik-tak, jár az óra,
körbejár a mutatója,
azt hirdeti minden reggel,
ki korán kel, aranyat lel.

Nem fúj már és nem havaz,
itt van itt van a tavasz!
Csip-csirip, csip-csirip,
Kikelet kivirít!

27. Ételek

Program:

- Gyerekboltokban található műanyagból készült ételfajták: zöldségek, húsfélék, gyümölcsök, stb. Rajzolni is lehet különböző ételeket. Kezdjük azzal, hogy arról beszélgetünk, mi a kedvenc ételünk. Rajzolják le a gyerekek.
- Mutassuk be a különböző ételfajtákat, a műanyag tárgyak vagy a rajzok alapján. Mikor eszünk mit? Reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora. Miért fontos különbözőfajta ételleket enni? Megbeszéljük a helyes táplálkozást.
- Hozzunk be különböző ételféléket (alma, kenyér, keksz, narancs, citrom, pereg, paradicsom, sárgarépa: olyan ételleket, amelyeket ismernek, és amelyekre remélhetőleg nem allergiásak). Kössük be a gyermekek szemét és kóstoltassuk meg velük, találják ki, mit esznek – mondják meg milyen íze van (savanyú, édes, keserű, sós, kemény, puha, rágós, stb.)
- Énekeljünk:
  - Én elmentem a vásárba fél pénzzel,
  - Egy kis malac,
  - Debrecenbe kéne menni,
  - Virágéknál ég a világ, stb.

- Mondókák:

Cicuska, macuska, mit főztél, Katuska?
Kevertem babocskát, sütöttem pampuskát.
Ide raktam, oda raktam, utoljára jól bekaptam.
Hamm, hamm.

Fánk, fánk, sül a fánk,
süti, süti Anyukánk,
Fánikának, Sáríkáknak,
Katinkának, Marcikának.

Gyerekek, gyerekek, szeretik a perecet,
sósat, sósat, jó ropogósat!
Aki vesz, annak lesz, aki nem vesz, éhes lesz.

Hátamon a zsákom, zsákomban a mákom.
Kilyukadt a zsákom, kihullott a mákom.
Aki szánja károm, szedje fel a mákom!

Töröm, töröm a mákot, sütök neked kalácsot.
Ica tolla, motolla, ülj csendesen.....*(itt a gyermek nevét mondjuk) !*

28. Szállítóeszközök

Program:

- Mutassuk be a különbözőfajta szállítóeszközöket.
- Autó, repülő, hajó, teherautó, autóbusz, vonat, motorbicikli, helikopter, vitorlás, stb. Képeket lehet behozni, de esetleg a gyerekek is behozhatnak játékaik közül egy-kettőt.
- Magyarázzuk meg a szállítóeszközök részeit. Pl.: Autó: gumi, kormány, ablak, tető; repülőgép szárnya, stb.
- Beszélgessünk arról, hogy melyik szállítóeszköz hol megy, (autóúton, autópályán; repülő levegőben, hajó vízen, stb.) Kik utaznak rajta? Kik vezetik? Mire használjuk?
- Rajzoljanak, színezzék ki a különböző eszközök képét.
- Versenyezzenek a kis autókkal.
- Énekeljenek – Megy a gőzös

Hova mégy, hova mégy? Zityeg-zötyög a kerék.
Te, szekér, hova mégy? Mind kiesett a kerék.

Kotta:

s,-l, s, / s,-l, s, / d-d-r-r / m-r d /
d-r m / r-d l, / d-d-r-r / d-l, s, //

Jön a kocsi, most érkezünk,
Jaj de nagyon eltévedtünk.
Derekasán áztunk, fáztunk.
No, de kicsit elnótáztunk.

Jegenyefa ingó-bingó,
Rajta ül az ázott holló.
Teregeti csapzott tollát,
Keserüli holló voltát.

Kotta:

d-d-s-s / s m / r d ://
m-m-r-d / r s / r r /
m-m-s-s / m r / d d //

Megy a kocsi, fut a kocsi, patkó dobogás,
 Megy a vonat, fut a vonat, zúgó robogás.
 Vajon hova fut a kocsi három falun át?
 Vajon hova fut a vonat völgyön, hegyen át?
 Kilitibe visz a kocsi rönköt, tűzifát,
 Akaliba visz a vonat óbort, gabonát.

Kotta:

d-r-m-m / d-r-m-m / s m / r-r-r /
 d-r-m-m / d-r-m-m / s r / d-d d //

Zim, zim, megy a gép, megy a gép,
 Fut a sínen a kerék, forog a kerék.
 Zum, zum, nagy az út, nagy az út,
 Fekete az alagút, a masina fut.

Kotta:

r r / r-d r / r-d r /
 r-l,-l,-l, / s,-s, d / r-l,-l,-l, / s, Z /
 d d / d-l, d / d-l, d /
 r-l,-l,-l, / s,-s, d / r-l,-l,-l, / s, //

29. Kik segítenek nekünk, mit csinálnak? (postás, orvos, tűzoltó, rendőr, stb.)

Program:

1. Kézügyesség:

- előre megrajzolt képeken színezzük ki az egyenruhákat:

rendőr:	kék
tűzoltó:	piros
orvos:	világoskék vagy fehér
postás:	zöld vagy kék
kertész:	zöld
villanyszerelő:	világoskék
vízszerelő:	zöld vagy kék
- miután kiszínezték a képeket, vegyünk elő kártyákat a tárgyokról, és a gyerekek keressék meg, hová illenek:

postás	– boríték, csomag
rendőr	– rendőrlámpa, stop tábla
tűzoltó	– tűzcsap, kút, vödör, létra
kertész	– gereblye, kapa, locsoló
orvos	– lázmérő, gyógyszer

2. Beszélgetés:

- mit segítenek és csinálnak ezek a bácsik és nénik?

a rendőr:	vigyáz a rendre és a biztonságra
a tűzoltó:	eloltja a tüzet
az orvos:	meggyógyítja a betegeket
a postás:	elhozza a leveleket és a csomagokat
a kertész:	vigyáz a sok szép virágra és fára
a villanyszerelő:	megjavítja a beteg áramot
a vízszerelő:	segít, hogy ne csöpögjön a csap és hogy mindig legyen meleg víz

3. Kézügyesség:

- Gyúrjunk segítőkész emberkéket.
  - Miután elkészültek, süssük ki őket.
  - Így később is tudunk majd játszani velük.
  - De készíthetünk fenyőfa díszeket is belőlük, csak ne felejtjük sütés előtt kilyukasztani a figurákat.
- Ültessünk mi is virágot, mint a kertészek:
  - Használjunk tejfölös vagy joghurtos dobozt (írjuk rá a nevünket).
  - Ha lehet, csináljuk kint az udvaron, ha nem, a padlón.
  - A dobozokba rakjunk kis földet vagy vattát és szórjunk bele pár szem virágmagot; ezután takarjuk le kevés földdel vagy vattával (lehet anyák napjára is készíteni).
  - Minden nap öntözzük meg.

4. Játékok

- Beültettem kis kertemet
- Bújj, bújj zöld ág...
- Tűz, víz, levegő

- Ki lesz a jelzőlámpa?
  - Csinálunk három korongot: pirosat, sárgát és zöldet
  - Kiválasztunk valakit, aki irányítani fogja, hogy mikor mehetünk (később, ha már megy a játék, bonyolíthatjuk, hogy merre?)

Megtaníthatjuk: **Tankó S. Károly**, Csöpp kis Márta c. versét

Úttest szélén rendőr lámpa,
Mellette a csöpp kis Márta.
Mondd meg, mondd meg rendőr lámpa,
Hogy keljen át csöpp kis Márta.
Megszólal a rendőr lámpa,
Ide figyelj csöpp kis Márta!
Amikor a fényem piros,
Akkor elindulni tilos!
Ha sárga a lámpám fénye,
A járdáról ne lépj le!
De ha lámpám zöldet mutat,
Szabaddá tettem az utat.

Egyenest a célnak tartva,
Indulj át a túlsó partra.
Szaporán szedd ám a lábad,
Mert a sok autó nem várhat.
Túloldalra megérkezvén,
Küldj egy búcsú mosolyt felém.
Én és a te jó anyukád,
Vigyáztunk mi mostan reád.
Megértette csöpp kis Márta,
Mit mondott a rendőr lámpa.
És integetve ment útjára,
Szia, szia rendőr lámpa.

5. Énekek:

A part alatt...
Ég a gyertya ég...
Ez az egyenes ez a...
Gólya, gólya gilice...
Kicsi vagyok én...
Szélről legeljetelek...

30. Magyar ABC/Magyarul számolni

Program:

1. Ének:

Á, Bé, Cé, Dé, rajtam kezdé (esetleg megtanulni)

2. Kézügyesség:

Készítünk egy magyar ABC-plakátot – A betűket kivágjuk színes kartonból, és minden betűhöz kivágunk vagy rajzolunk egy tárgyat, ami azzal a betűvel kezdődik (például: A–alma, Á–ásó, B–béka, C–cékla, D–dió, stb.)

3. Vers/Mondóka:

Egy, kettő, három, négy,
Te kis legény hová mégy?
Nem megyek én messzire,
Csak a falu végire.

Egy, kettő, három négy,
te kis leány, hová mégy?
Nem megyek én messzire,
csak az erdő szélire.

Egyet üt a láda,
Kettőt,
Hármat,
Négyet,
Ötöt,
Hatot,
Hetet,
Nyolcat,
Kilencet,
Tízet üt a láda,
Lé, lé, lé,
Ecetes, savanyú borsólé,
A hintáról lefelé!

4. Játék:

Készítünk egy társasjátékot, ahol egy dobókockával dobni kell és amennyi pont van rajta, annyit kell lépni. Közben lehetnek különböző színes kockák, amelyekre ha valaki rálép, akkor kell húzzon egy kártyát, amin különböző feladatok állnak (például: 5 guggolás, 3-szor körbeszalad a szobában, 6 gyerekkel kezdet fog, ír 10 ty-betűt, mond 3 szót, ami é-vel kezdődik, stb.). Ezek a feladatok a kornak megfelelően különböző nehezek lehetnek. Ha meg tudja csinálni a gyerek a kiszabott feladatot, akkor mehet tovább a játék, ha rosszul csinálja, akkor például ki kell maradjon egy kört. Az nyert, aki hamarabb célba ér.

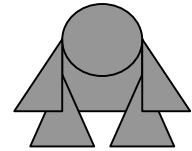
5. Játék:

A mese még egyszeri olvasásánál fel kell állni, ha előfordul egy szó, amiben egy ty-betű van, le kell guggolni, ha előfordul egy szó, amiben cs-betű fordul elő, stb. Ezzel a játékkal nagyon jól lehet gyakorolni az olyan betűket, amik nincsenek a befogadó ország nyelvében.

Móra Ferenc: Zengő ABC

Aranyalma ághegyen.
Bari bég a zöld gyepen.
Cirmos cica egerész.
Csengős csikó heverész.
Dongó darázs döngicsél.
Esik eső, fúj a szél.
Füsti fecske ficsereg.
Gerle, galamb kesereg.
Gyom között gyors gyík szalad.
Harmatos hajnal hasad.
Itt van már a zivatar!
Jó az anya, jót akar.
Kivirít a kikelet.
Leveles lesz a liget.
Lukas fazék fekete.
Mese, mese, meskete...
Nádat a szél legyezi.
Nyúl a fülét hegyezi.
Orgonafán méhike.
Összerezzen őzike.
Patakparton pipitér.
Róka szava kicsit ér.
Suhog a sok sasmadár.
Szilvafára szarka száll.
Tücsök tarlón hegedül.
Tyúk az árkon átrepül.
Uccu, csípd meg, hóha, hó!
Ürgét fogott a Sajó.
Vércse vijjog délelőtt,
Zörgetik a vasfedőt.
Zsindelyezik a tetőt.

31. Karika, négyszög, háromszög

Program:

1. Kézügyesség:

- Előre kivágunk kartonból karikákat, négyszögeket és háromszögeket, és egy lapra helyezük őket. A gyerekek krétával körberajzolják vagy körbesatírozzák.
- Rajzoljunk egy képet, amelyen ház, erdő, tó, stb. van, de csak ezt a három geometriai elemet használhatják rajzoláskor.
- Segédeszköznek adjunk, vonalzót, műanyag poharat, apró pénzt, stb.

2. Beszélgetés:

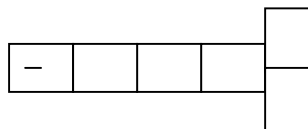
- Ki tudja, milyen formájú tárgyak vannak még?
  - Kör, gömb, téglalap, hasáb, gúla, trapéz, kúp, ötszög, hatszög, nyolcszög...
- Mivel lehet szép vonalakat, köröket rajzolni?
  - Vonalzóval, kemény lappal, körzővel, pohárral, apró pénzzel...
- Hol találunk ilyen formájú tárgyakat?

3. Kézügyesség:

- Hajtogassunk:
  - Papírcsákó készítése.
- Karton vonat építése:
  - Előre kivágott elemekből összeállítunk egy vonatot, és közösen kifestjük.
  - Legyen a vonatnak legalább hat kereke, egy orra háromszögből, és az oldalai négyszögekből.
- Gyurmázás:
  - Sárga gyurmából kör alakú napocsát készítünk, amelynek sugarai kicsi háromszögek lesznek.
  - Miután kész, felülre lyukat fúrunk, hogy bárhová fel lehessen akasztani a lakásban.

4. Játékok:

- Kimjáték nyitott szemmel:
  - Előveszünk különböző formájú tárgyakat (nyakkendő, tányér, bélyeg, doboz, hullahopp karika, nyomda, stb.) és a gyerekeknek kell szétválogatniuk csoportokba.
- Korongdobás
- Mókusok, mókusok, ki a házból
- Ugróiskola

5. Énekek:

- Ez az egyenes ez a görbe...
- Lánc, lánc eszterlánc...
- Zsupp a házunk teteje...
- Megfogtam egy szúnyogot...

32. Óra magyarul

Program:

1. Kézügyesség:

Mindenki készít színes órát kartonból, karokkal

2. Beszélgetés:

Mit jelent negyed, fél, háromnegyed? Hogy állnak akkor a karok? Hogyan mondom a pontos időt magyarul: Például 6 óra lesz 10 perc múlva, 6 óra múlt 10 perccel, 6 óra 15: negyed hét, háromnegyed kettő, fél tizenegy, stb.

3. Játék:

A vezető beállítja a saját karton-óráját bizonyos időpontokra. Aki leghamarabb rájön, hogyan mondják: egyet tapsol és elmondja. A tapsolással elérjük, hogy egyszerre csak egy gyerek beszéljen. Ha jól mondta, kap egy pontot (vagy csillagot, percpontot, szívecskét, stb.), ha meg rosszul mondta, zálogot kell adjon. Az a nyertes, akinek a legtöbb pontja van.

4. Ének:

Ez az egyenes, ez a görbe

kisebkeknek: Szól a toronyóra tik-tak, tik-tak,
szól a falióra tik-tak-tik-tak, tik-tak-tik-tak,
a zsebóra azt kattogja tiki-taki-tiki-taki-tik-tak-tik.

5. Játék:

Most a vezető egy bizonyos időpontot mond – például háromnegyed 5 lesz 5 perc múlva – és a gyerekek a saját óráikon kell beállítsák az időt.

6. Sport:

Labdajáték, versenyjáték vagy fogócska.

7. Játék:

Pantomim: Minden gyerek eljátssza, hogy egy normális napon hány órakor mit csinál. Mielőtt eljátszaná, egy nagy órán beállítja az időt. A többinek el kell találni, hogy abban az időpontban mit csinál.

8. Zálogkiváltás:

Azok a gyerekek, akik az első játékban zálogot adtak, úgy válthatják ki, ha elvégeznek egy bizonyos rövid feladatot, amelyet a többi gyerek a vezetővel együtt gondol ki. Például: összeszedni a ceruzákat vagy a szemetet az őrsi szobában, stb.

9. Mese:

Egy történet arról, hogy miért fontos az óra és miért kell néha annyira az időre figyelni.

33. Hangszerek

Program:

- Mutassunk képeket különböző hangszerekről.
- Kazettáról hallgassunk zenét és mutassuk meg a hangszer képét.
- Hozzunk be egyszerű hangszereket, amelyekkel játszani lehet: furulya, kazoo; stb.

Kézügyesség:

Csináljunk hangszereket – pl. tamborint két papírtányérból, amelybe száraz babot teszünk és összekapcsoljuk; dobokat papírdobozból)

Próbáljuk a ritmust tartani, először menetelve – utána pedig hangszerrel.

Menjünk, menjünk, mendegéljünk,
Míg sűrű erdőbe érünk,
A fák között mókus ugrál,
Az árokban nyuszi bujkál.

Egy, kettő, három, négy,
Te kis legény hová mégy?
Nem megyek én messzire,
Csak a falu végire.

Így mennek a gyerekek,
így mennek a betyárok,
így mennek a katonák,
így mennek a huszárok.

Szabó Lőrinc: Hangverseny

Háp! Háp! Háp!
Jönnek a Kacsák!
Hej, de szomjas, hej; de éhes
ez a társaság!
Bú! Bú! Bú!
Boci szomorú!
De hogy feszít tyúkjai közt
a Kukurikú!
Röf! Röf! Röf!
Orra sárba döf:
sonka-lábán Kucu néni
fürödni döcög.

Gá! Gá! Gá!
Szalad világgá
Liba mama, ha a Szamár
rábóg, hogy „I-á!”
Rút! Rút! Rút!
Föl is, le is út:
mérgecs Pulyka, te szereted
csak a háborút!
Bú! Röf! Háp!
Sípok, trombiták:
víg zenével így köszönt e
díszes társaság.

34. A hét napjai

Program:

1. Kézügyesség:

Készítsünk hét táblát. Mindegyikre írjunk egy napot: hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap. Ezeket tartsák fel a gyerekek és álljanak sorba, ahogyan a napok esnek.

Készítsünk egy heti táblát. Mindegyik napba rajzoljuk bele azt, amit aznap szeretnénk csinálni (pl. vásárolni, óvodába menni, sétálni, stb.)

2. Beszélgetés:

Beszélgessünk arról, hogy mely napokon mit szoktunk csinálni. Mikor járunk óvodába, mikor megyünk templomba, mikor megyünk vásárolni, stb.?

3. Tanítsuk be az éneket:

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap.
Jó kedvem van mint erdőben a madárnak.

4. Vers

Hétfőn hentereg
Kedden kecmereg
Szerdán szendereg
Csütörtökön csak csücsül
Pénteken párnára dul
Szombaton szundit szorgosan
Vasárnap horkol hangosan.

5. Játék

6. Ének

35. Színek

Program:

1. Játék:

Szín háború – táblákat készítünk – mindegyiken három szín (számháború)

2. Kézügyesség:

Kiszínezzük a képeket – minden szám egy külön szín

3. Játék:

Több színes lapot készít a vezető, leteszi a földre, a vezető ezután megnevezi a színeket egyenként és a gyerekek a helyes színekre állnak.

A lapok ki vannak téve a földre, és a vezető mond egy színt, rá kell lépni a helyes színre, és utat építeni a színekből egyik oldalról a másikra.

4. Vers:

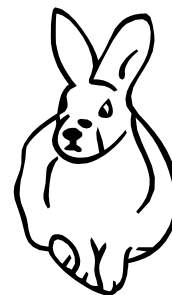
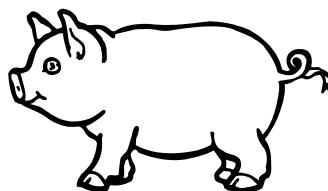
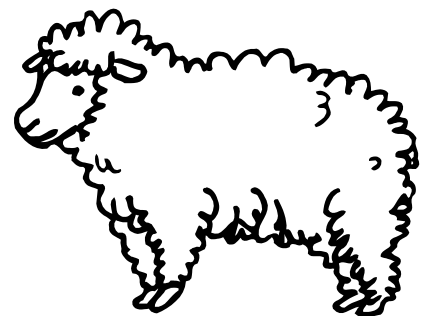
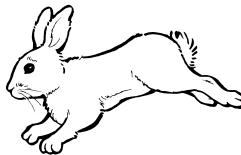
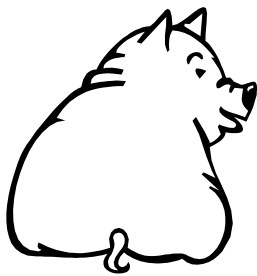
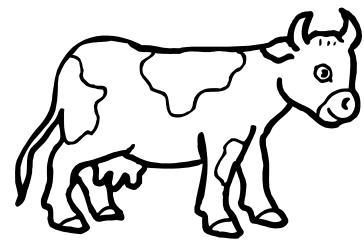
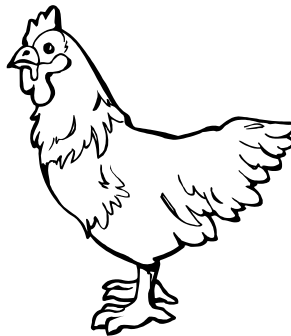
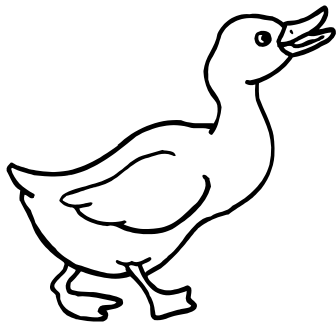
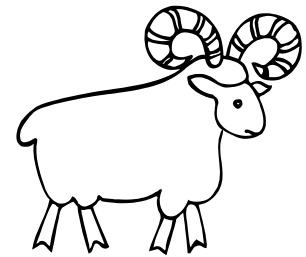
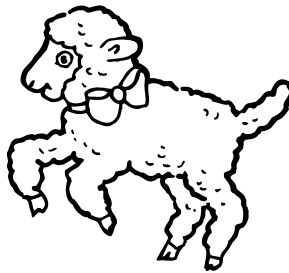
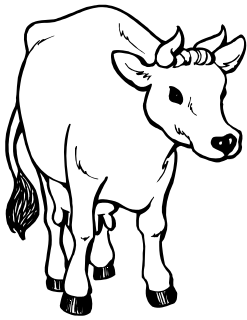
Aranykertben aranyfa,
aranymókus alatta.
Aranybaba szundikál,
aranszúnyog muzsikál.
Cini-cini kisbaba,
édesanya csillaga.

Én éjjel álmomban
aranykertben jártam,
aranykertben aranyfán
aranymadárt láttam.
Aranymadár azt mondta,
aludj, aludj, Katinka.

5. Ének:

Sárga csikó csengő rajta;
Fehér liliomszál;
Zöld fű, zöld fű;
Zöld erdőben a tücsök.

Hol a mamám vagy a papám?

Otthon írjátok a képek alá az állatok nevét!

Zelk Zoltán: A három nyúl

Egyszer régen, nagyon régen,
zúgó erdő közepében
három nyulak összegyűltek,
selyemfüre települtek,
ottan se ültek sokáig,
talán csak egy fél óráig
amikor felkerekedtek,
hogymár végre hazamennek,
egy szarka felettük szállott,
s felkiáltott: „Mit csináltok?
Mit csináltok három nyulak?
Úgy ültök ott, mint az urak...”

– Úgy, úgy bizony, mint az urak! –
felelték a három nyulak. –
Ezután már urak leszünk,
ebédre rókahúst eszünk!
Nem fogjuk az időt lopni,
Most indulunk rókafogni!...–
Csacsi szarka, nem elhitte?
Repült is már, a hírt vitte,
s buta róka is elhitte.

De hát hogyméne hitte volna,
akármilyen ravasz róka,
mert a szarka így kiáltott:
„Egy jegenye fölött szállok,
mikor lenézek a földre,
három nyulak ülnek körbe.
Összebújva tanácskoznak...
Jaj, mekkora nyulak voltak!
Jaj, mekkora fejük, szájuk,
a medve egér hozzájuk!

Hát még miről beszélgettek?
Hogyméne csak rókát esznek...”
Ennek a fele se móka!
Szedte is lábát a róka
Futott ki az erdőszélre,
csak mielőbb odaérne!

Hát amint ott futott, szaladt,
szemben vele farkas haladt:
–Szaladj te is, komám, farkas,
jaj, mit láttam, idehallgass!
Az erdő közepén jártam,
most is borsózik a hátam,
sosem láttam ilyen szörnyet,
ottan ültek három szörnyek!
Három nyúl volt, és akkora,
fél méter is volt egy foga!
Hát még miről beszélgettek?

Hogyméne csak farkast esznek...
No hiszen egyéb se kellett,
a farkas is futni kezdett.
a rókával versenyt futott,
majdnem az orrára bukott.
Addig futott, amíg szembe
nem jött vele egy nagy medve;
a medve így szólongatta:
„Hova szaladsz, farkas koma?”
– Medve komám, ne is kérdjed,
szaladj, ha kedves az élted!
Erdő közepében jártam,
jaj, mit láttam,
jaj, mit láttam!

Három nyulak ottan ültek,
éppen ebédre készültek.
Akkora volt foguk, szájuk,
kis egérke vagy hozzájuk!
Hát még miről beszélgettek?
Hogyméne csak medvét esznek! –
Egyébre se volt már kedve,
szaladni kezdett a medve.

Elöl róka, hátul medve,
közbül a farkas lihegve.
Így szaladtak erdőszélre,
szomszéd erdő közepébe.
Szaporán szedték a lábuk,
szellő se érjen utánuk...
Amíg futottak lihegve,
egy vadász jött velük szembe,
Nézi is őket nevetve:
együtt szalad róka, medve...

„No hiszen, csak ne nevéssél,
vigyázz, nehogy bajba essél!
Szaladj inkább te is erre! –
kiáltott rája a medve. –
Az erdőben három szörnyek,
puska sem öli meg őket.
Három nyulak, de akkorák,
nem láttál még ilyen csodát!”
Szedte lábát a vadász is,
eldobta a puskáját is.
Ijedtében megfogadta,
most az egyszer érjen haza,
csak ne falják föl a szörnyek,
sohase vadászik többet...
Ezalatt a nyusziházban,
fűszálakból vetett ágyban,
három nyuszi aludt szépen,
összebújva békességben.

